

Podatki lokalne - wymiar, pobór, egzekucja

Dowiedz się więcej na www.ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

W celu właściwego wykonywania zadań własnych, gminy – jako podstawowe jednostki samorządu terytorialnego najniższego szczebla – zostały wyposażone w ustawie zasadniczej w określone atrybuty, takie jak osobowość prawna czy prawo własności, dzięki którym w możliwie pełnym zakresie mogą skupiać się na realizowaniu przypisanych im na poziomie ustawowym ich zadań własnych.

Dotyczą one takich dziedzin życia mieszkańców gminy (z mocy prawa tworzących lokalne wspólnoty samorządowe) jak: edukacja, ochrona zdrowia czy pomoc społeczna, co wynika wprost z art. 7 SamGminU. Do realizacji tych zadań niezbędne są środki finansowe. Źródła dochodów gminnych budżetów zostały zagwarantowane przez ustawodawcę w enumeratywnym wyliczeniu w art. 3 DochSamTerytU oraz w art. 167 aktualnie obowiązującej Konstytucji RP, zgodnie z którym są nimi:

- 1) dochody własne,
- 2) subwencja ogólna,
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa.

W art. 4 DochSamTerytU stworzono katalog (wyliczenie) tych należności, które zaliczają się do pierwszego z ww. rodzajów źródeł dochodów, stanowiących dochody gminnych budżetów, na kształtowanie wysokości których gmina – jako ich beneficjent – ma największy wpływ.

Oprócz dochodów z majątku gminy oraz np. udziału w podatkach dochodowych od osób fizycznych czy od osób prawnych (najbardziej wymierny w ujęciu kwotowym na tle innych) niezwykle istotnym źródłem dochodów własnych w gminach są dochody, na wysokość których gminy mają niemały wpływ – tj. dochody z tytułu podatków i opłat. Przy czym nie wszystkie „dochody podatkowe” są pobierane przez te jednostki samorządu terytorialnego. Należności z tytułu podatków:

- 1) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
- 2) od spadków i darowizn,
- 3) od czynności cywilnoprawnych

stanowią wprawdzie dochody gminnych budżetów, lecz są pobierane przez inne niż samorządowe organy podatkowe – tj. przez naczelników urzędów skarbowych.

W skali gminnych budżetów dochody z opłat – w zależności np. od charakteru i położenia gminy – mogą być pozyskiwane w różnych wysokościach i stanowić wymierne źródło wpływów finansowych. Jednak to dochody z tzw. podatków lokalnych są drugim największym źródłem dochodów własnych w gminach (po udziałach w stanowiących dochody budżetu państwa podatkach dochodowych PIT i CIT) i to właśnie trzy tryby proceduralne z nimi związane (wymiar, pobór i egzekucja) będą przedmiotem niniejszego opracowania.

Uprawnienie gmin – jako beneficjentów dochodów własnych – do podejmowania działań związanych z ustalaniem ich wysokości wywodzą się również z treści art. 168 ustawy zasadniczej. Oczy-

wiście tego rodzaju działania nie są podejmowane na zasadzie zupełnej dowolności – w każdym przypadku ich podstawą są przepisy ustaw jako źródeł powszechnie obowiązującego prawa.

Najmniejszy wpływ organy gmin mają na stanowiący przedmiot niniejszego opracowania tryb egzekucji administracyjnej, w trakcie której odpowiednie organy (naczelnicy urzędów skarbowych) podejmują działania zmierzające do przymuszenia „gminnych podatników” do realizacji ciężącego na nich obowiązku zapłaty zaległych należności podatkowych. W tym zakresie działania organu wykonawczego w gminie kończą się na wystawieniu tytułu wykonawczego, na podstawie którego działania wobec dłużnika będzie podejmował wskazany powyżej skarbowy organ egzekucyjny.

Marcin Binaś

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl